

BESLISNOTA

Nota actief openbaar

Ja

Onze referentie

2026-0000187764

Datum

20 april 2026

Opgesteld door

[Redacted] /
[Redacted]
[Redacted]

Samengewerkt met

DGDOO/D&B/CZW/LVVN/J&V

Bijlage(n)

2

Aan mBZK
Van BFR/B&A

nota

Nota beantwoording vragen EK over Stand van de
Uitvoering Gemeenten 2025

Aanleiding

De leden van de fracties van het CDA, GroenLinks-PvdA, D66, SP, PvdD, Volt, OPNL en BBB van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken hebben vragen gesteld naar aanleiding van de publicatie van de Stand van de Uitvoering Gemeenten 2025.

Geadviseerd besluit

Ondertekening van de bijgevoegde antwoordbrief

Kern

- In november 2025 is de Stand van de Uitvoering Gemeenten 2025 verschenen
- De Stand is een onderzoek van de VNG dat inzicht geeft in hoe de gemeentelijke uitvoering ervoor staat: wat gaat goed, waar knelt het en wat hebben gemeenten nodig?
- Kern van de Stand is dat gemeenten onder druk staan door taken die moeilijk uitvoerbaar zijn vanwege gebrek aan regie, middelen en structureel beleid vanuit het Rijk, maar ook door gebrek aan uitvoeringskracht bij gemeenten.
- De Stand biedt input voor een gesprek binnen de VNG en tussen VNG en Rijk. Het onderzoek zelf geeft een evenwichtig beeld van de stand van de uitvoering. De inleiding van de Stand is wat meer geschreven vanuit het perspectief om het gesprek met het Rijk aan te gaan en focust sterk op de randvoorwaarden vanuit het Rijk die volgens de VNG ingevuld moeten worden.
- Uit de commissie van Binnenlandse Zaken van de EK zijn vragen gekomen over de Stand van de fracties van het CDA, GroenLinks-PvdA, D66, SP, PvdD, Volt, OPNL gezamenlijk en van de BBB.
- De vragen hebben betrekking op:
 - Gebrek aan regie en randvoorwaarden vanuit het Rijk (met name financiële middelen);
 - Verkokering van het Rijk en gevolgen hiervan voor uitvoerbaarheid voor gemeenten;
 - Stapeling van (soms tegenstrijdige) beleidsdoelen en regelgeving vanuit het Rijk;
 - Behoeftte aan structurele en ontschotte financiering;

- Behoeftte aan een kader voor taaktoedeling;
 - Knelpunten in gegevensdeling (AVG);
 - Schaarste aan (goed gekwalificeerd) personeel / capaciteitsproblemen;
 - Verschuiving handhavingstaken van Rijk naar gemeenten (Boa's);
 - Impact van omvangrijke Woo-verzoeken op gemeenten;
 - Toenemende druk op kleine (plattelands)gemeenten;
 - Uitvoerbaarheid Omgevingswet.
- In de beantwoording is de volgende lijn aangehouden:
 - Erkenning voor de geschetste uitvoeringsproblematiek en aandeel van het Rijk hierin.
 - Benadrukken dat we een constructief gesprek willen: van 'Rijk moet randvoorwaarden invullen' naar 'samen werken we aan een goede balans tussen ambities, taken, middelen en uitvoeringskracht met de maatschappelijke opgaven als gezamenlijk uitgangspunt'.
 - Via de Actieagenda Sterk Bestuur werken we aan veel van de problemen die worden geschetst in de Stand (opgavegerichte werkwijze, Uitvoerbaarheidstoets, Beleidskader decentraal en gedeconcentreerd bestuur, wijziging Financiële verhoudingswet, Overhedenoverleg, gezamenlijke werkagenda, etc.).
 - Er zijn intussen veel stappen genomen op de disbalans op een aantal taken (Jeugdwet, Wmo) op te heffen.
 - We benadrukken dat er (ook volgens gemeenten) inmiddels een financieel werkbaar situatie is ontstaan, maar we continu in gesprek blijven (o.a. via het Overhedenoverleg) om de balans te bewaken.
 - In de brief doet u geen nieuwe uitspraken. Het gaat om uitspraken die u of één van uw voorgangers al hebben gedaan in de voorgaande jaren, met name in de voortgangsbrieven van de Actieagenda Goed/Sterk Bestuur. Hier wordt dan ook naar verwezen in de brief. Het gaat o.a. om uitspraken over:
 - De disbalans op een aantal gedecentraliseerde taken, waardoor de uitvoerbaarheid van deze taken onder druk staat (gebrek aan middelen, zijsturing vanuit het Rijk, te weinig beleids- en bestedingsvrijheid voor gemeenten)
 - Het feit dat het perspectief van uitvoerbaarheid voor medeoverheden nog niet altijd goed wordt meegewogen door het Rijk

Onze referentie
2026-0000187764
Datum
20 april 2026

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Commissiebrief van de Eerste Kamer	
2	Antwoordbrief aan de Eerste Kamer	